

AUTORITATEA AERONAUTICĂ CIVILĂ A REPUBLICII MOLDOVA

**Proceduri și
Instrucțiuni
Aeronautice
Civile**

PIAC – SCFATMANS

**Supravegherea continuă a furnizorilor de
servicii ATM/ANS**

Ediția 01 / aprilie 2024

ORDIN

cu privire la aprobarea Procedurilor și Instrucțiunilor Aeronautice Civile aferente Regulamentului privind stabilirea cerințelor și procedurilor administrative pentru furnizorii de management al traficului aerian și serviciilor de navigație aeriană, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.119/2023

nr. 41/GEN din 14.11.2023

Monitorul Oficial nr.452-454/1137 din 28.11.2023

* * *

În temeiul art.7 alin.(3) pct.1) lit.b) din Codul aerian al Republicii Moldova nr.301/2017 și pct.10 subpct.1) lit.b) din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Autorității Aeronautice Civile, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr.133/2019, întru executarea atribuțiilor ce îi revin Autorității Aeronautice Civile în calitate de autoritate de certificare, supraveghere și control în domeniul aviației civile, în scopul implementării prevederilor Subpărții C- Supraveghere, certificare și aplicarea normelor (ATM/ANS.AR.C) din Regulamentul privind stabilirea cerințelor și procedurilor administrative pentru furnizorii de management al traficului aerian și serviciilor de navigație aeriană, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.119/2023, întru asigurarea procesului de certificare, supraveghere și declarare a conformării cu cerințele a furnizorilor de servicii,

ORDON:

1. Se aprobă următoarele Proceduri și Instrucțiuni Aeronautice Civile, în conformitate cu anexele la prezentul ordin:

- a) PIAC-CFATMANS – Certificarea furnizorilor de servicii ATM/ANS, ediția nr.01;
- b) PIAC-SCFATMANS – Supravegherea continuă a furnizorilor de servicii ATM/ANS, ediția nr.01;
- c) PIAC-DCDFSIZ – Depunerea și confirmarea declarației furnizorilor de servicii informare a zborurilor, ediția nr.01.

2. Autoritatea Aeronautică Civilă va pune la dispoziția tuturor persoanelor interesate anexele la prezentul ordin prin publicarea pe pagina web oficială www.caa.md, la compartimentul „Cadrul normativ/PIAC”.

3. De la data intrării în vigoare a prezentului ordin, se abrogă Procedurile și Instrucțiunile Aeronautice Civile – Supravegherea serviciilor de navigație aeriană (PIAC-SSNA), Partea I și Partea II, aprobate prin [ordinul directorului AAC nr.14/GEN din 15.03.2019](#).

4. Prezentul ordin intră în vigoare din data de 27.04.2024.

DIRECTOR

Vasile ȘARAMET

Nr.41/GEN. Chișinău, 14 noiembrie 2023.

	Supravegherea continuă a furnizorilor de servicii ATM/ANS	AAC
		PIAC – SCFATMANS
		1

CUPRINS

REGULI DE AMENDARE	2
INDEXUL AMENDAMENTELOR	3
CAPITOLUL 1. PREVEDERI GENERALE	4
1.1. Definiții și abrevieri	4
1.2. Scopul	4
1.3. Domeniul de aplicare	4
1.4. Documente de referință	5
CAPITOLUL 2. DESCRIEREA ACTIVITĂȚILOR DE SUPRAVEGHERE CONTINUĂ	6
CAPITOLUL 3. EVALUAREA ȘI APROBAREA MANUALELOR DE OPERAȚINI	8
CAPITOLUL 4. ANALIZA EVENIMENTELOR DE SIGURANȚĂ LEGATE DE FURNIZAREA SERVICIILOR ATM/ANS	10
CAPITOLUL 5. INSPECȚIILE AERONAUTICE ȘI VIZITELE DE MONITORIZARE	11
5.1. Precizări generale	11
5.2. Programul de supraveghere a siguranței	11
5.3. Responsabilitatea furnizorului de servicii ATM/ANS privind programul de supraveghere a siguranței	12
5.4. Raportul anual privind supravegherea siguranței	13
CAPITOLUL 6. SUPRAVEGHEREA MODIFICĂRILOR	14
6.1. Prevederi generale	14
6.2. Supravegherea modificărilor aduse sistemului funcțional ATM/ANS sau modificări în sistemul de management care afectează sistemul funcțional ATM/ANS	14
6.3. Supravegherea modificărilor aduse serviciilor furnizate, sistemului de management și/sau sistemului de management al siguranței, care nu afectează sistemul funcțional ATM/ANS	17
Anexa nr.1 Diagrama procesului de implementare și supraveghere a modificării în sistemul funcțional	20
Anexa nr.2 Notificarea modificării în sistemul funcțional ATM /ANS (NMSFATMANS)	21
Anexa nr.3 Matricea și criteriile pentru luarea deciziei de examinare a modificării	25

	Supravegherea continuă a furnizorilor de servicii ATM/ANS	AAC
		PIAC – SCFATMANS
		2

REGULI DE AMENDARE

- (1) Modificarea prevederilor **PIAC** se poate face numai prin amendament.
- (2) Amendamentul se aprobă prin Ordinul Directorului Autorității Aeronautice Civile.
- (3) După aprobarea amendamentului și publicarea Ordinului în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, fiecare deținător al PIAC în cauză va introduce noile pagini emise și va distruge paginile înlocuite.
- (4) Se emite o nouă ediție a PIAC dacă volumul modificărilor depășește 30% din conținutul acesteia.

SPAȚIU LĂSAT LIBER ÎN MOD INTENȚIONAT

INDEXUL AMENDAMENTELOR

Nr. crt.	Numărul ediției/ amendamentului	Data intrării în vigoare/ nr. ordinului	Numele persoanei care a introdus amendamentul	Semnătura
1	Ediția 01	27.04.2024 41/GEN din 14.11.2023		

SPAȚIU LĂSAT LIBER ÎN MOD INTENȚIONAT

	Certificarea furnizorilor de servicii ATM/ANS	AAC
		PIAC – SCFATMANS
		4

CAPITOLUL 1. PREVEDERI GENERALE

1.1. Definiții și abrevieri

- (1) Definițiile și abrevierile utilizate în prezentul PIAC corespund celor utilizate în PIAC-CFATMANS și documentele de referință specificate la 1.4.
- (2) Suplimentar, în sensul PIAC-SCFATMANS se aplică următoarele definiții:

ATM/ANS - managementul traficului aerian și serviciile de navigație aeriană, care cuprinde toate elementele următoare: funcțiile și serviciile de management al traficului aerian, serviciile de navigație aeriană, inclusiv funcțiile și serviciile de management al rețelei, precum și serviciile care amplifică semnalele emise de sateliții din constelațiile principale ale sistemului global de navigație prin satelit (Global Navigation Satellite System – GNSS) în scopuri legate de navigația aeriană; proiectarea procedurilor de zbor și serviciile care constau în generarea și prelucrarea de date, precum și în formatarea și furnizarea de date către traficul aerian general în scopul navigației aeriene;

sistem funcțional - combinație de proceduri, de resurse umane și de echipamente, inclusiv hardware și software, organizate pentru a îndeplini o funcție în contextul ATM/ANS și al altor funcții ale rețelei ATM.

1.2. Scopul

- (1) PIAC-SCFATMANS stabilește procedura prin care AAC, în calitate de autoritate administrativă de certificare, supraveghere și control în domeniul aviației civile, denumită și autoritatea națională de supraveghere (National Supervisory Authority - NSA), în conformitate cu prevederile ATM/ANS.AR.A.010 și ATM/ANS.AR.A.015, asigură supravegherea continuă a furnizorilor de servicii ATM/ANS, cu respectarea prevederilor Codului Aerian al Republicii Moldova nr.301/2017 și Regulamentului privind stabilirea cerințelor și procedurilor administrative pentru furnizorii de management al traficului aerian și serviciilor de navigație aeriană aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.119/2023 (Regulamentul ATM/ANS).
- (2) În acest sens, PIAC-SCFATMANS:
- (a) descrie procesul de supraveghere continuă, care începe imediat după emiterea, unui certificat de furnizor de servicii;
  - (b) identifică măsuri/acțiuni care trebuie întreprinse de către un furnizor de servicii ca formalități procedurale pentru desfășurarea procesului de supraveghere continuă.
- (3) PIAC-SCFATMANS nu se substituie și nu contravine cerințelor Regulamentului ATM/ANS, mijloacelor acceptabile de conformare (AMC) și materialelor de îndrumare (GM) asociate.

1.3. Domeniul de aplicare

- (1) PIAC-SCFATMANS se aplică, în părțile care le revin:
- (a) subdiviziunilor din cadrul AAC care îndeplinesc atribuții și responsabilități specifice AAC, stabilite prin prezentul PIAC;
  - (b) membrilor comisiei de certificare (MCC) a furnizorilor de servicii ATM/ANS instituite prin ordinul Directorului AAC;
  - (c) tuturor furnizorilor de servicii ATM/ANS certificați de către AAC;

	Certificarea furnizorilor de servicii ATM/ANS	AAC
		PIAC – SCFATMANS
		5

(d) oricăror altor persoane fizice sau juridice (specialiști, experți din cadrul sau din afara AAC, entități calificate, etc.) implicate în cadrul procesului de supraveghere, în condițiile PIAC-SCFATMANS.

(2) În cuprinsul PIAC-SCFATMANS, trimiterile la AMC [...] ATM/ANS.AR [...], AMC [...], ATM/ANS.OR [...], AMC [...], ATS.OR [...], GM [...] ATM/ANS.AR [...], GM [...] ATM/ANS.OR [...], GM [...] ATS.OR [...] se fac la prevederile AMC-lor și GM-lor la Regulamentul ATM/ANS, emise de AAC.

(3) AMC constituie modalități de respectare a cerințelor Regulamentului ATM/ANS. Dacă furnizorii de servicii respectă AMC-urile prin transpunerea acestora în procedurile/manualele proprii, respectiv implementarea acestora, se consideră îndeplinite cerințele asociate Regulamentului ATM/ANS.

1.4. Documente de referință

- (1) Codul Aerian al Republicii Moldova nr.301/2017;
- (2) Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Autorității Aeronautice Civile, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.133/2017;
- (3) Regulamentul privind stabilirea cerințelor și procedurilor administrative pentru furnizorii de management al traficului aerian și serviciilor de navigație aeriană, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.119/2023;
- (4) AMC-le și GM-le la Regulamentul privind stabilirea cerințelor și procedurilor administrative pentru furnizorii de management al traficului aerian și serviciilor de navigație aeriană, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.119/2023;
- (5) Regulamentul privind raportarea, analiza și acțiunile subsecvente cu privire la evenimentele de aviație civilă (RAC-RAASEAC), aprobat prin ordinul Ministrului economiei și infrastructurii nr.119/2020;
- (6) Procedura Internă a AAC "Regulamentul privind inspecțiile aeronautice" (PI-IA), aprobată prin Ordinul Directorului AAC;
- (7) Ordinul Directorului AAC privind instituirea comisiilor de certificare;
- (8) Regulamentul AAC cu privire la utilizarea sistemul informațional automatizat de gestionare și eliberare a actelor permisive.

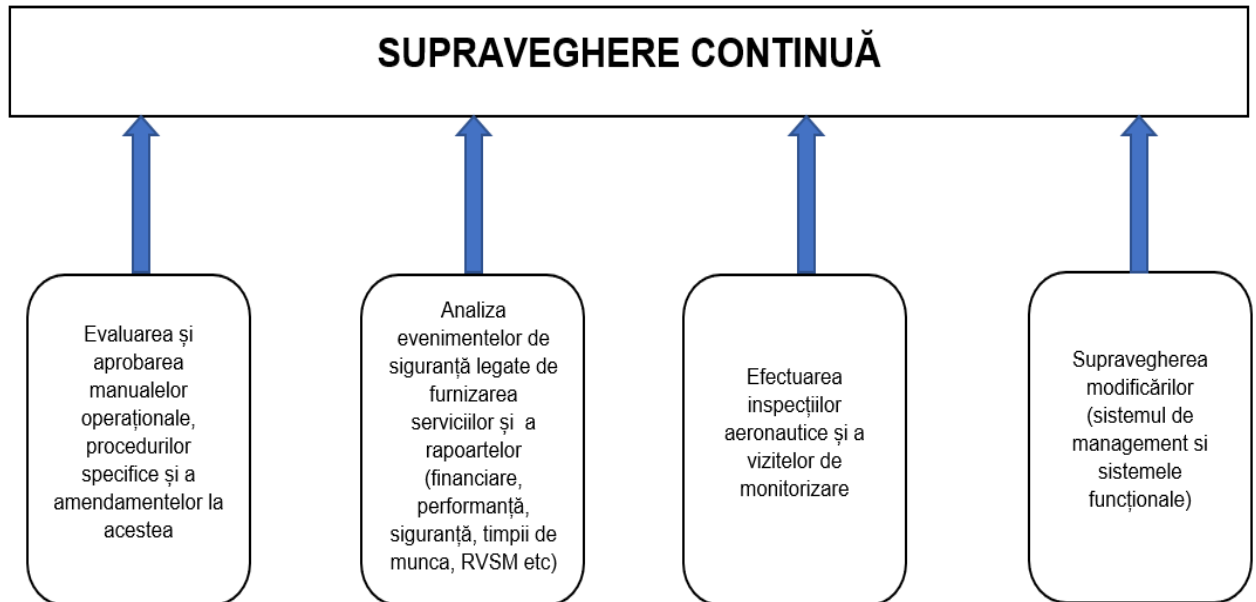
SPAȚIU LĂSAT LIBER ÎN MOD INTENȚIONAT

	Certificarea furnizorilor de servicii ATM/ANS	AAC
		PIAC – SCFATMANS
		6

CAPITOLUL 2. DESCRIEREA ACTIVITĂȚILOR DE SUPRAVEGHERE CONTINUĂ

- 2.1. La finalizarea procesului de certificare (supraveghere inițială) realizat în conformitate cu prevederile PIAC – CFSATMANS Capitolul 2, furnizorul de servicii care a obținut un certificat de furnizor de servicii emis de către AAC, devine obiectul supravegherii continue.
- 2.2. Procesul de supraveghere continuă a furnizorilor de servicii ATM/ANS se realizează de către AAC în baza competențelor stabilite la punctele 24-28 din Regulamentul ATM/ANS și a cerințelor ATM/ANS.AR.C.010 și ATM/ANS.AR.C.015.
- 2.3. Activitățile de supraveghere continuă au drept scop monitorizarea de către AAC a conformării permanente a furnizorului de servicii ATM/ANS certificat cu cerințele aplicabile, care au stat la baza certificării, după cum acestea sunt definite în PIAC – CFSATMANS Capitolul 2 pct.1.
- 2.4. Procesul de supraveghere continuă este realizat de către Comisia de certificare (CC) a furnizorilor de servicii ATM/ANS, membrii acesteia fiind responsabili pentru monitorizarea respectării continue de către furnizorul de servicii ATM/ANS a cerințelor, conform competențelor care le revin și responsabilităților definite în PIAC – CFSATMANS Capitolul 3 pct.3.2.
- 2.5. Procesul de supraveghere continuă este unul complex și include următoarele sub-procese:
  - (1) evaluarea și aprobarea manualelor de operațiuni ale furnizorilor de servicii ATM/ANS și a amendamentelor la acestea pentru verificarea conformării cu ATM/ANS.OR.B.035, precum și a procedurilor specifice stabilite la ATM/ANS.OR.A.040 (b), ATM/ANS.OR.B.010, ATS.OR.305;
  - (2) analiza evenimentelor de siguranță legate de furnizarea serviciilor ATM/ANS;
  - (3) efectuarea inspecțiilor aeronautice în baza cerințelor ATM/ANS.AR.C.010, ATM/ANS.AR.C.015 și a vizitelor de monitorizare privind implementarea procedurilor;
  - (4) supravegherea modificărilor, în baza cerințelor ATM/ANS.AR.C.025, ATM/ANS.AR.C.035, ATM/ANS.AR.C.040.

SPAȚIU LĂSAT LIBER ÎN MOD INTENȚIONAT

	Certificarea furnizorilor de servicii ATM/ANS	AAC
		PIAC – SCFATMANS
		8

CAPITOLUL 3. EVALUAREA ȘI APROBAREA MANUALELOR DE OPERAȚIUNI

- 3.1. Capitol 3 stabilește prevederi în raport cu procesele de evaluare și aprobare a manualelor de operațiuni (în continuare MO) a furnizorilor de servicii ATM/ANS.
- 3.2. Întrucât MO ale furnizorilor de servicii ATM/ANS trebuie să conțină instrucțiuni și proceduri pentru personalul operațional, elaborate în bază cadrului normativ național și internațional aplicabil, acestea, precum și amendamentele/reviziile/modificările ulterioare ale acestora sunt supuse procesului de aprobare de către AAC. Acest proces permite AAC, în calitate de autoritate de supraveghere, să monitorizeze continuu armonizarea documentației interne a furnizorilor de servicii cu cerințele naționale și internaționale aplicabile în vigoare.
- 3.3. MO ale furnizorilor de servicii ATM/ANS includ cel puțin elementele definite în AMC.N. ATM/ANS.OR.B.035. *(AMC national, urmeaza sa fie elaborat în baza la actualul AMC RAC ANSPC)*
- 3.4. MO pot fi menținute atât pe suport de hârtie, cât și în format electronic. Indiferent de formatul de păstrare ale MO, este necesar să se asigure accesibilitatea personalului operațional la acestea.
- 3.5. MO trebuie să includă o descriere a procesului de administrare a documentului (amendare și/sau revizuire) care să specifice:
- (1) persoana (persoanele) care elaborează și care aprobă MO (inclusiv amendamentele /reviziile);
  - (2) cerințele față de amendamente și/sau revizii;
  - (3) metodele prin care personalul operațional este informat cu privire la amendamente și/sau revizii.
- 3.6. Atunci când în MO este necesar includerea de date sau informații din alte surse sau acte normative, textul respectiv fie va fi preluat și inclus direct în manual, fie se va face o referință exactă la actul normativ, unde pot fi găsite datele/informațiile respective.
- 3.7. MO pot fi elaborate în una din cele 3 limbi: limba română, limba rusă sau în limba engleză, astfel încât întreg personalul să fie capabil să citească și să înțeleagă limbajul în care sunt elaborate.
- 3.8. Pentru a facilita procesul de aprobare a MO în cadrul AAC, se recomandă ca anterior aprobării interne a MO sau a amendamentului/reviziei la acesta, să fie consultați inspectorii responsabili de domeniul respectiv din cadrul Direcției Navigație Aeriană a AAC (DNA).
- 3.9. Pentru aprobarea MO sau a amendamentelor/reviziilor la acestea, furnizorii de servicii ATM/ANS depun o solicitare în adresa AAC cu anexarea documentului respectiv pe suport electronic sau expediat prin poșta electronică la adresa: info@caa.gov.md.
- 3.10. Expertiza MO sau a amendamentelor/reviziilor la acestea remise pentru aprobare este asigurată de către inspectorii din cadrul DNA, conform procedurii interne.
- 3.11. Decizia de aprobare a MO va fi comunicată de către AAC printr-o scrisoare semnată de către Directorul AAC.

	Certificarea furnizorilor de servicii ATM/ANS	AAC
		PIAC – SCFATMANS
		9

SPAȚIU LĂSAT LIBER ÎN MOD INTENȚIONAT

	Certificarea furnizorilor de servicii ATM/ANS	AAC
		PIAC – SCFATMANS
		10

CAPITOLUL 4. ANALIZA EVENIMENTELOR DE SIGURANȚĂ LEGATE DE FURNIZAREA SERVICIILOR ATM/ANS

- 4.1. În conformitate cu ATM/ANS.OR.A.065 (a) - (c), furnizorii de servicii ATM/ANS trebuie să instituie și să mențină un sistem de raportare a:
- (1) evenimentelor legate de siguranță care pun în pericol sau, dacă nu este corectat(ă) sau abordat(ă), ar putea pune în pericol o aeronavă, ocupanții acesteia sau orice altă persoană, și în particular orice accident sau incident grav.
  - (2) defecțiunilor, defectelor tehnice, depășirilor limitelor tehnice, evenimentelor sau altor circumstanțe anormale care au pus sau este posibil să fi pus în pericol siguranța serviciilor, dar care nu au condus la producerea unui accident sau a unui incident grav.
- 4.2. Conform prevederilor ATM/ANS.OR.065 (e), furnizorii de servicii ATM/ANS, ca urmare a analizei interne, trebuie să prezinte către AAC un raport de acțiuni subsecvente, cu detalii despre acțiunile întreprinse sau care urmează a fi întreprinse pentru a preveni producerea unor evenimente similare pe viitor.
- 4.3. Analiza/expertiza rapoartelor menționate la 4.1. și 4.2., în special care țin de evenimentele menționate la AMC1 ATM/ANS.OR.A.065 (e) lit. (c), raportate către AAC de către furnizorii de servicii ATM/ANS, va fi asigurată de către inspectorii din DNA, conform procedurii interne.
- 4.4. Rezultatele acestor analize/expertize (constatările, concluziile) după caz, vor constitui temei pentru:
- (1) efectuarea inspecțiilor aeronautice inopinate, sau
  - (2) modificarea scopului unei inspecții deja planificate, sau
  - (3) elaborarea/ajustarea programelor anuale a inspecțiilor de supraveghere sau a vizitelor de monitorizare;
  - (4) reacția imediată la problemele de siguranță conform ATM/ANS.AR.A.025 și ATM/ANS.AR.A.030
  - (5) ajustarea Planului Național de Siguranță.

SPAȚIU LĂSAT LIBER ÎN MOD INTENȚIONAT

CAPITOLUL 5. INSPECȚIILE AERONAUTICE ȘI VIZITELE DE MONITORIZARE

5.1. Precizări generale

5.1.1. În scopul colectării dovezilor privind conformarea continuă a furnizorilor de servicii ATM/ANS certificați de către AAC cu cerințele aplicabile stipulate în Capitolul 2 pct.2.1 din PIAC-CFATMANS, după cum prevăd cerințele ATM/ANS.AR.C.010 și ATM/ANS.AR.C.015, AAC în calitate de autoritate de supraveghere, efectuează:

- (1) inspecții aeronautice (planificate, de urmărire "follow up" și inopinate);
- (2) vizite de monitorizare privind implementarea procedurilor operaționale.

5.1.2. Inspecțiile aeronautice sunt efectuate de către inspectorii aeronautici desemnați, conform PI-IA, prin care sunt stabilite și descrise tipurile de inspecții, responsabilitățile inspectorilor, etapele inspecției, documentația și metodologiile utilizate, clasificarea și raportarea constatărilor, acțiunile ulterioare inspecțiilor, etc.

5.1.3. Vizitele de monitorizare privind implementarea procedurilor operaționale sunt efectuate de către inspectorii aeronautici desemnați, conform procedurii interne „Programul de monitorizare privind implementarea procedurilor operaționale de către furnizorii de servicii ATM/ANS” (PI-DNA-PMIPO ATMANS), care definește scopul, etapele vizitelor de monitorizare, documentația și metodologia aplicată, acțiunile ulterioare vizitelor, etc.

5.1.4. Inspecțiile aeronautice planificate și vizitele de monitorizare privind implementarea procedurilor operaționale se realizează conform unui program de supraveghere (numit în continuare Program ciclic de supraveghere), elaborat de către AAC în conformitate cu prevederile ATM/ANS.AR.C.015, pentru fiecare ciclu de 24 de luni.

5.2. Programul de supraveghere a siguranței

5.2.1. Programul ciclic de supraveghere a siguranței pentru un furnizor de servicii ATM/ANS, se elaborează și se actualizează anual (la necesitate), în conformitate cu prevederile ATM/ANS.AR.C.015 (a), luându-se în considerare următoarele aspecte:

- (1) domeniile care ar putea ridica probleme de siguranță, concentrându-se asupra domeniilor în care au fost identificate probleme;
- (2) locațiile unde există situații care ar putea avea un impact negativ asupra siguranței;
- (3) nivelul general de performanță al siguranței determinat într-o anumită perioadă de timp;
- (4) rezultatele incluse în rapoartele de audit de certificare și de supraveghere anterioare;
- (5) rezultatele incluse în rapoartele de inspecții anterioare;
- (6) rezultatele evaluării documentațiilor asociate modificărilor sistemelor funcționale;
- (7) numărul și natura raportărilor evenimentelor de siguranță;
- (8) planificările furnizorului de servicii ATM/ANS privind introducerea de noi sisteme ATM/ANS sau modificări la cele existente, precum și implementarea unor noi proiecte de anvergură și lungă durată cu impact în furnizarea serviciilor de navigație aeriană;
- (9) concluziile raportului de supraveghere a siguranței în domeniul serviciilor ATM/ANS pe anul precedent;

	Supravegherea continuă a furnizorilor de servicii ATM/ANS	AAC
		PIAC- SCFATMANS
		12

(10)procedurile și metodele operaționale prin care se realizează furnizarea serviciilor de navigație aeriană (aplicabil pentru planificarea vizitelor de monitorizare implementare proceduri).

5.2.2. Programul de supraveghere a siguranței trebuie să prezinte următoarele caracteristici:

- (1) să fie proactiv la situațiile potențiale care ar putea avea un impact negativ asupra siguranței și reactiv la situațiile observate cu impact negativ asupra siguranței;
- (2) să fie flexibil, permițând includerea unor audituri și inspecții suplimentare, inclusiv audituri și inspecții „follow up”;
- (3) să fie cuprinzător, incluzând ca domenii de supraveghere structurile funcționale relevante ale tuturor furnizorilor de servicii ATM/ANS.

5.2.3. Programului de supraveghere a siguranței pentru ciclul de supraveghere inițial, care urmează imediat după emiterea certificatului de furnizor de servicii ATM/ANS se elaborează de către Șeful DNA în colaborare cu ceilalți MCC și se coordonează cu furnizorul de servicii în termen de 30 de zile lucrătoare de la data emiterii Certificatului de furnizor de servicii. După coordonarea și ajustarea acestuia (după caz), programul de supraveghere pentru ciclul inițial se aprobă de către Directorul AAC.

5.2.4. Programul de supraveghere a siguranței pentru următoarele cicluri se elaborează de către Șeful DNA în colaborare cu ceilalți MCC până la data de 10 decembrie a anului aferent ciclului în curs, se transmite spre coordonare furnizorului de servicii ATM/ANS, urmând ca versiunea finală sa fie elaborată până la data de 30 decembrie a anului în curs.

5.2.5. După ce a fost coordonat, versiunea finală a programului de supraveghere a siguranței se aprobă de către Directorul AAC, iar copiile acestuia se trimit spre informare atât furnizorului de servicii ATM/ANS cât și MCC.

5.2.6. Programul ciclic de supraveghere a siguranței include un număr suficient de inspecții astfel încât toate cerințele de reglementare aplicabile să fie verificate din punct de vedere al conformării de către furnizorii de servicii ATM/ANS, cel puțin o dată la 24 de luni pentru.

5.2.7. Vizitele de monitorizare privind implementarea procedurilor operaționale sunt planificate pentru a asigura monitorizarea implementării și respectării de către furnizorii de servicii ATM/ANS a procedurilor operaționale aprobate/avizate de către AAC.

5.2.8. Programul de supraveghere a siguranței poate fi oricând modificat sau actualizat, atunci când există argumente care justifică acest lucru (de ex., în urma aprobării unei modificări care are impact asupra supravegherii continue). Reactualizarea/modificarea programului ciclic de supraveghere se face cu respectarea proceselor de coordonare și aprobare prevăzute la punctele 5.2.3-5.2.5.

5.3. Responsabilitatea furnizorului de servicii ATM/ANS privind programul de supraveghere a siguranței

5.3.1. Conform ATM/ANS.OR.A.050, un furnizor de servicii trebuie să faciliteze inspecțiile și vizitele de monitorizare efectuate de către AAC și să coopereze după cum este necesar pentru exercitarea corespunzătoare a atribuțiilor AAC, definite la ATM/ANS.AR.C.010 și ATM/ANS.AR.C.015.

	Supravegherea continuă a furnizorilor de servicii ATM/ANS	AAC
		PIAC- SCFATMANS
		13

5.3.2. Pe cât posibil, furnizorul de servicii ATM/ANS își prioritează activitățile astfel încât să faciliteze respectarea programului de supraveghere.

5.3.3. În cazuri excepționale, furnizorul de servicii ATM/ANS poate solicita AAC desfășurarea unei inspecții într-o altă perioadă decât cea planificată. În acest caz, furnizorul de servicii ATM/ANS solicită aceasta cu 30 de zile înainte de perioada stabilită pentru efectuarea inspecției. AAC poate accepta sau refuza solicitarea furnizorului de servicii în funcție de disponibilitatea inspectorilor.

5.4. Raportul anual privind supravegherea siguranței

5.4.1. Anual, până la data de 30 a lunii decembrie a anului în curs, Șeful DNA, de comun cu MCC întocmește raportul anual privind supravegherea siguranței în domeniul furnizării serviciilor ATM/ANS. Raportul anual privind supravegherea siguranței este elaborat fie în limba română și/sau în limba engleză și include următoarele informații:

- (1) structura organizatorică și procedurile AAC;
- (2) spațiul aerian care se află în responsabilitatea Republicii Moldova (RM) și furnizorii de servicii ATM/ANS, care se află sub supravegherea AAC (NSA);
- (3) entitățile calificate însărcinate să desfășoare audituri în domeniul siguranței;
- (4) nivelurile existente ale resurselor AAC (NSA);
- (5) problemele de siguranță identificate prin procesele de supraveghere a siguranței desfășurate de către AAC (NSA).

5.4.2. După aprobarea de către Directorul AAC, raportul anual privind supravegherea siguranței se pune la dispoziția furnizorilor de servicii ATM/ANS, Guvernului RM și după caz - Agenției Europene a Siguranței Aeronautice (EASA) în temeiul „Aranjamentelor de lucru”, încheiate între AAC și EASA.

SPAȚIU LĂSAT LIBER ÎN MOD INTENȚIONAT

	Supravegherea continuă a furnizorilor de servicii ATM/ANS	AAC
		PIAC- SCFATMANS
		14

CAPITOLUL 6. SUPRAVEGHEREA MODIFICĂRILOR

6.1. Prevederi generale

6.1.1. ATM/ANS.OR.A.040 prevede ca furnizorul de servicii ATM/ANS să notifice către AAC și să gestioneze următoarele tipuri de modificări:

(1) modificări aduse sistemului funcțional ATM/ANS sau modificări în sistemul de management care afectează sistemul funcțional ATM/ANS. Din punct de vedere a supravegherii, aceste tipuri de modificări se divizează în:

(a) modificări care necesită examinare și aprobare înainte de a fi introduse în serviciu;

(b) modificări care nu necesită examinare și aprobare înainte de a fi introduse în serviciu.

(2) modificări aduse furnizării de servicii sau sistemului de management al furnizorului de servicii și /sau sistemului de management a siguranței care nu afectează sistemul funcțional. Din punct de vedere a supravegherii, aceste tipuri de modificări, necesită aprobarea prealabilă înainte de a fi efectuate, cu excepția cazului în care o astfel de modificare este notificată și gestionată în conformitate cu o procedură aprobată de AAC, astfel cum se prevede la ATM/ANS.AR.C.025 (c)

6.1.2. Pentru a asigura gestionarea și supravegherea corectă a modificărilor, furnizorul de servicii ATM/ANS elaborează și prezintă către AAC pentru aprobare, în conformitate cu ATM/ANS.AR.C.025 (c) și ATM/ANS.AR.C.030 (b) procedurile de gestionare a ambelor tipuri de modificări.

6.1.3. La elaborarea procedurilor menționate la punctul 6.1.2, furnizorul de servicii ATM/ANS ține cont de prevederile AMC-lor și GM-lor la ATM/ANS.OR.A.040, ATM/ANS.OR.A.045, ATM/ANS.OR.C.005, ATS.OR. 205 și ATS.OR.210;

6.1.4. Orice amendare, revizuire ulterioară a procedurilor de gestionare a modificărilor menționate la 6.1.2, precum și abaterile de la acestea care pot fi solicitate de furnizorii de servicii în cazul anumitor modificări, la fel sunt supuse procesului de aprobare din partea AAC.

6.1.5. Procedurile de gestionare a modificărilor menționate la 6.1.2 conțin prevederi referitoare la menținerea evidenței centralizate a modificărilor notificate și a documentelor asociate acestora, conform AMC2 ATM/ANS.OR.B.010 (a).

6.2. Supravegherea modificărilor aduse sistemului funcțional ATM/ANS sau modificări în sistemul de management care afectează sistemul funcțional ATM/ANS

6.2.1. La etapa planificării modificărilor în sistemele funcționale existente sau introducerea unor sisteme funcționale noi, furnizorul de servicii efectuează o analiză (evaluare preliminară) a impactului pe care aceste modificări le pot avea asupra siguranței zborului și a serviciilor furnizate. Această analiză se realizează în conformitate cu procedurile menționate la 6.1.2.

6.2.2. La finalizarea procesului de analiză a impactului, furnizorul de servicii completează și remite către AAC notificarea modificării aduse sistemului funcțional ATM/ANS, utilizând formularul de la Anexa nr.2 , la care anexează:

(1) analiza impactului modificării realizată conform punctului 6.2.1;

(2) planul măsurilor necesare pentru implementarea modificării.

	Supravegherea continuă a furnizorilor de servicii ATM/ANS	AAC
		PIAC- SCFATMANS
		15

- 6.2.3. Pentru o modificare planificată cu grad de complexitate și severitate ridicat, notificarea modificării către AAC se face cu 90 de zile lucrătoare înainte de data planificată pentru introducerea în serviciu a acesteia. Pentru celelalte modificări planificate – notificarea către AAC se depune cu cel puțin 60 de zile lucrătoare înainte de data planificată pentru introducerea în serviciu a acesteia.
- 6.2.4. Notificările pentru modificările neplanificate a sistemului funcțional sau care afectează sistemul funcțional sunt depuse cu condiția coordonării prealabile cu AAC a datei planificate pentru introducerea modificării în serviciu, astfel ca în cazul luării deciziei de examinare a modificării de către AAC, să fie asigurate cel puțin 30 de zile lucrătoare.
- 6.2.5. Adicional la notificarea AAC, furnizorii de servicii care planifică o modificare a sistemului său funcțional, informează despre aceasta pe acei furnizori de servicii și agenți aeronautici asupra cărora are efecte modificarea planificată, conform prevederilor ATM/ANS.OR.A.045 (a) (3), AMC1 ATM/ANS.OR.A.045 (a) (3) și GM1 ATM/ANS.OR.A.045 (a) (3) și coordonează planul de implementare a modificării cu furnizorii de servicii și agenții aeronautici afectați, conform prevederilor ATM/ANS.OR.A.045 (e) și (f), AMC1 ATM/ANS.OR.A.045 (e), GM1 ATM/ANS.OR.A.045 (e), GM2 ATM/ANS.OR.A.045 (e), GM3 ATM/ANS.OR.A.045 (e), GM4 ATM/ANS.OR.A.045 (e), GM1 ATM/ANS.OR.A.045 (e) (2) și GM1 ATM/ANS.OR.A.045 (f).
- 6.2.6. În cazul când modificarea planificată de furnizorul de servicii aflat sub supravegherea AAC, afectează furnizorii de servicii aflați sub supravegherea altor autorități competente (modificare multi-actor), AAC, în conformitate cu ATM/ANS.AR.A.005 (c) stabilește aranjamente de coordonare cu autoritatea competentă respectivă.
- 6.2.7. În cazul când modificarea planificată de furnizorul de servicii aflat sub supravegherea altei autorități competente afectează furnizorul de servicii aflat sub supravegherea AAC (modificare multi-actor), acest furnizor va informa AAC că:
- (1) modificarea respectivă a sistemului său este una de reacție la modificarea furnizorului extern, sau
  - (2) participă la o modificare cooperativă în comun cu furnizorul de servicii străin.
- 6.2.8. După recepționarea de către AAC a notificării sau a modificării la notificare depusă de către furnizorul de servicii, aceasta va fi remisă către Șeful DNA pentru evaluare în scopul luării deciziei privind examinarea sau neexaminarea modificării notificate, conform ATM/ANS.AR.C.035.
- 6.2.9. Șeful DNA pune notificarea împreună cu informațiile anexate la dispoziția MCC, utilizând sistemele de comunicare electronică disponibile în cadrul AAC, totodată desemnând și inspectorul principal din cadrul DNA care va fi responsabil de evaluare.
- 6.2.10. Inspectorul desemnat pentru evaluarea notificării, va realiza evaluarea conform procedurii interne „Decizia de examinare a unei modificări a sistemului funcțional ATM/ANS” (PI-DNA-DEM) având la bază criteriile stabilite în Anexa nr.3. Rezultatele evaluării sunt prezentate Șefului DNA sub forma unei Note de Serviciu, care ulterior este pusă la dispoziția MCC de Șeful DNA prin sistemele de comunicare electronică disponibile în cadrul AAC, pentru adoptarea deciziei finale referitor la examinarea sau neexaminarea modificării.
- 6.2.11. AAC informează furnizorul de servicii cu privire la decizia sa de examinare sau neexaminare a modificării, în termen de 10 zile lucrătoare de la primirea notificării sau a informațiilor modificate în notificare.
- 6.2.12. În continuare furnizorul de servicii realizează următoarele:

	Supravegherea continuă a furnizorilor de servicii ATM/ANS	AAC
		PIAC- SCFATMANS
		16

(1) pentru modificările în raport cu care AAC a decis examinarea modificării:

- (a) măsurile corespunzătoare din planul de implementare a modificării, până la etapa de introducere în serviciu a acesteia, care va putea fi realizată doar după obținerea aprobării AAC a argumentelor de siguranță, descrise de furnizorul de servicii în raportul evaluării siguranței (în suportul siguranței),
- (b) evaluarea și asigurarea siguranței, conform ATS.OR.205, ATS.OR. 210 (în cazul furnizorului de servicii ATS) și/sau evaluarea în suportul siguranței, conform ATM/ANS.OR.C.005 (în cazul furnizorilor de servicii, alții decât furnizorul de servicii ATS) și compilează dosarul de siguranță (în suportul siguranței) al modificării.
- (c) prezintă dosarul de siguranță (în suportul siguranței) al modificării către AAC pentru examinare, care trebuie să conțină cel puțin următoarele:
  - i. raportul de evaluare și asigurare a siguranței (în suportul al siguranței), care să conțină cele specificate la ATS.OR.205 (b) și ATS.OR.210, în cazul furnizorilor de servicii ATS și cele specificate de ATS.OR.205 (b), în cazul furnizorilor de servicii alții decât furnizorii de servicii ATS.
  - ii. dovezile privind realizarea/executarea planului de implementare a măsurilor de reducere a riscurilor identificate;
  - iii. descrierea conceptului operațional, după caz;
  - iv. descrierea conceptului tehnic, după caz;
  - v. declarația CE de conformitate, după caz;
  - vi. declarația CE de verificare, după caz;
  - vii. procedurile operaționale modificate;
  - viii. procedurile de zbor modificate sau procedurile de zbor noi, după caz;
  - ix. înregistrările despre pregătirea/instruirea personalului;
  - x. documente specifice modificărilor de spațiu aerian din FIR Chisinau, după caz;
  - xi. modificări ale pachetului integrat de informare aeronautică (AIP Moldova), după caz.

(2) pentru modificările în raport cu care AAC a decis neexaminarea modificării:

- (a) evaluarea de siguranță, conform ATS.OR. 205; ATS.OR. 210 (în cazul furnizorului de servicii ATS) și/sau evaluarea în suportul siguranței, conform ATM/ANS.OR.C.005 (în cazul furnizorilor de servicii alții decât furnizorul de servicii ATS) și compilează dosarul de siguranță (suport al siguranței) al modificării pentru menținerea evidenței;
- (b) măsurile corespunzătoare din planul de implementare a modificării și introducerea în serviciu a modificării;
- (c) informează AAC despre introducerea modificării în serviciu.

6.2.13. După recepționarea de către AAC a dosarului de siguranță (în suportul siguranței) de la furnizorul de servicii conform punctului 6.2.12.(1)(c), acesta este readresat PCC, care convoacă o ședință de lucru a CC în scopul inițierii procesului de examinare a documentației și

	Supravegherea continuă a furnizorilor de servicii ATM/ANS	AAC
		PIAC- SCFATMANS
		17

informațiilor depuse de către furnizorul de servicii. În acest context, considerând competențele și responsabilitățile MCC stabilite în Capitolul 3 punctul 3.2 din PIAC-CFATMANS, PCC desemnează responsabili din cadrul CC, pentru:

- (1) examinarea validității argumentelor prezentate de către furnizorul de servicii incluse în dosarul de siguranță (în suportul siguranței), conform ATM/ANS.AR.C.040 (a)(1).
- (2) informarea și coordonarea acțiunilor cu alte autorități competente, atunci când este necesar, conform ATM/ANS.AR.C.040 (a)(2).

6.2.14. Rezultatele examinării cu deciziile respective, sunt expuse într-un raport, contrasemnat de către toți cei implicați în procesul de evaluare. Conform ATM/ANS.AR.C.040 (b), se iau decizii privind:

- (1) aprobarea necondiționată a argumentelor prezentate;
- (2) aprobarea argumentelor, cu impunerea unor condiții, după caz;
- (3) respingerea argumentelor.

6.2.15. Rezultatele consemnate de AAC în urma procesului de examinare sunt comunicate furnizorului de servicii printr-o scrisoare oficială.

6.2.16. Conform ATM/ANS.OR.A.045 (d), furnizorul de servicii introduce în serviciu modificarea supusă procesului de examinare sau unele părți ale acestei modificări, numai după acceptarea de către AAC a argumentelor.

6.2.17. După introducerea modificării în serviciu, furnizorii de servicii asigură monitorizarea siguranței modificării în raport cu criteriile de monitorizare stabilite și definite în evaluarea și asigurarea siguranței, conform ATS.OR.205 și ATS.OR. 210 (în cazul furnizorului de servicii ATS) și/sau evaluarea în suportul siguranței, conform ATM/ANS.OR.C.005 (în cazul furnizorilor de servicii alții decât furnizorul de servicii ATS).

6.2.18. AAC, conform AMC1 ATM/ANS.AR.C.10(a) planifică și verifică în cadrul inspecțiilor de supraveghere dacă furnizorul de servicii monitorizează modificarea conform criteriilor de monitorizare și dacă rezultatele monitorizării confirmă complexitatea și corectitudinea argumentelor prezentate în evaluarea și asigurarea siguranței modificării.

6.2.19. Diagrama cu prezentarea grafică a procesului de implementare și supraveghere a modificării în sistemul funcțional este reprezentată în Anexa nr.1.

6.3. Supravegherea modificărilor aduse serviciilor furnizate, sistemului de management și/sau sistemului de management al siguranței, care nu afectează sistemul funcțional ATM/ANS

6.3.1. Conform ATM/ANS.OR.A.040 (a) 2 și ATM/ANS.OR.A.040 (b), orice modificare adusă furnizării de servicii, sistemului de management al furnizorului de servicii și/sau sistemului de management al siguranței al acestuia care nu afectează sistemul funcțional necesită aprobarea prealabilă înainte de a fi efectuată, cu excepția cazului în care o astfel de modificare este notificată și gestionată în conformitate cu o procedură aprobată de AAC, astfel cum se prevede la ATM/ANS.AR.C.025 (c).

6.3.2. Procedura de management a acestor tipuri de modificări, despre care se menționează și la punctul 6.1.2, trebuie să descrie clar modul prin care furnizorul de servicii notifică AAC referitor la modificarea planificată și cum aceasta modificare este gestionată. La fel, în procedură se

	Supravegherea continuă a furnizorilor de servicii ATM/ANS	AAC
		PIAC- SCFATMANS
		18

specifică acele categorii de modificări pentru care este necesară aprobarea preliminară a AAC și pentru care nu este necesară o aprobare preliminară a AAC.

6.3.3. Drept exemple de modificări aduse furnizării de servicii, sistemului de management al furnizorului de servicii și/sau sistemului de management al siguranței al acestuia care nu afectează sistemul funcțional ar fi:

- (1) modificarea numelui (denumirii) furnizorului de servicii;
- (2) modificarea dreptului de proprietate asupra organizației *;
- (3) modificarea tipurilor de servicii furnizate*;
- (4) modificarea adresei organizației, locațiile de amplasare a facilităților și de furnizare a serviciilor*;
- (5) modificarea statutului juridic al organizației;
- (6) modificarea structurii organizaționale, denumirii structurilor organizaționale, organigramei*;
- (7) schimbarea managerului responsabil, conform ATM/ANS.OR.B.020 (a);
- (8) schimbarea titularilor de posturi conform ATM/ANS.OR.B.020 (b) și deținătorul funcției legate de monitorizarea conformității, conform ATM/ANS.OR.B.005 (c);
- (9) modificări în MEMORIUL organizației sau alte manuale care descriu sistemul de management al organizației (sistemul de management al siguranței, sistemul de management al conformității, sistemul de management al securității etc.);
- (10) modificări în manualele de operațiuni, conform AMC.N. ATM/ANS.OR.B.035*;
- (11) modificarea procedurilor de management a modificărilor*;
- (12) modificarea procedurii privind prevenirea consumului problematic de substanțe psihoactive*.

Notă: Modificările notate cu (*) sunt modificări pentru care este necesară aprobarea preliminară al AAC.

6.3.4. După recepționarea de către AAC a notificării, aceasta este readresată PCC, care desemnează responsabili din cadrul CC, pentru supravegherea modificării propuse de furnizorul de servicii și asigură remiterea în timp de 10 zile lucrătoare a confirmării către furnizorul de servicii privind primirea notificării, în conformitate cu prevederile AMC1 ATM/ANS.AR.C.025(b) (1) și AMC1 ATM/ANS.AR.C.025(c) (b).

6.3.5. Pentru modificările care necesită aprobarea preliminară, înainte de a emite această aprobare conform ATM/ANS.AR.C.025(b)(1), membrii CC responsabili pentru supravegherea modificării în termen de până la 30 de zile lucrătoare examinează modificările propuse în raport cu certificatul furnizorului de servicii sau cu condițiile anexate la certificat, sau cu sistemul de management, în scopul obținerii asigurării că modificarea continuă să asigure conformarea cu cerințele aplicabile.

6.3.6. În raport cu modificările care nu necesită aprobare preliminară și care au fost implementate în baza procedurii menționate la punctul 6.1.2 și aprobate de AAC conform ATM/ANS.AR.C.025

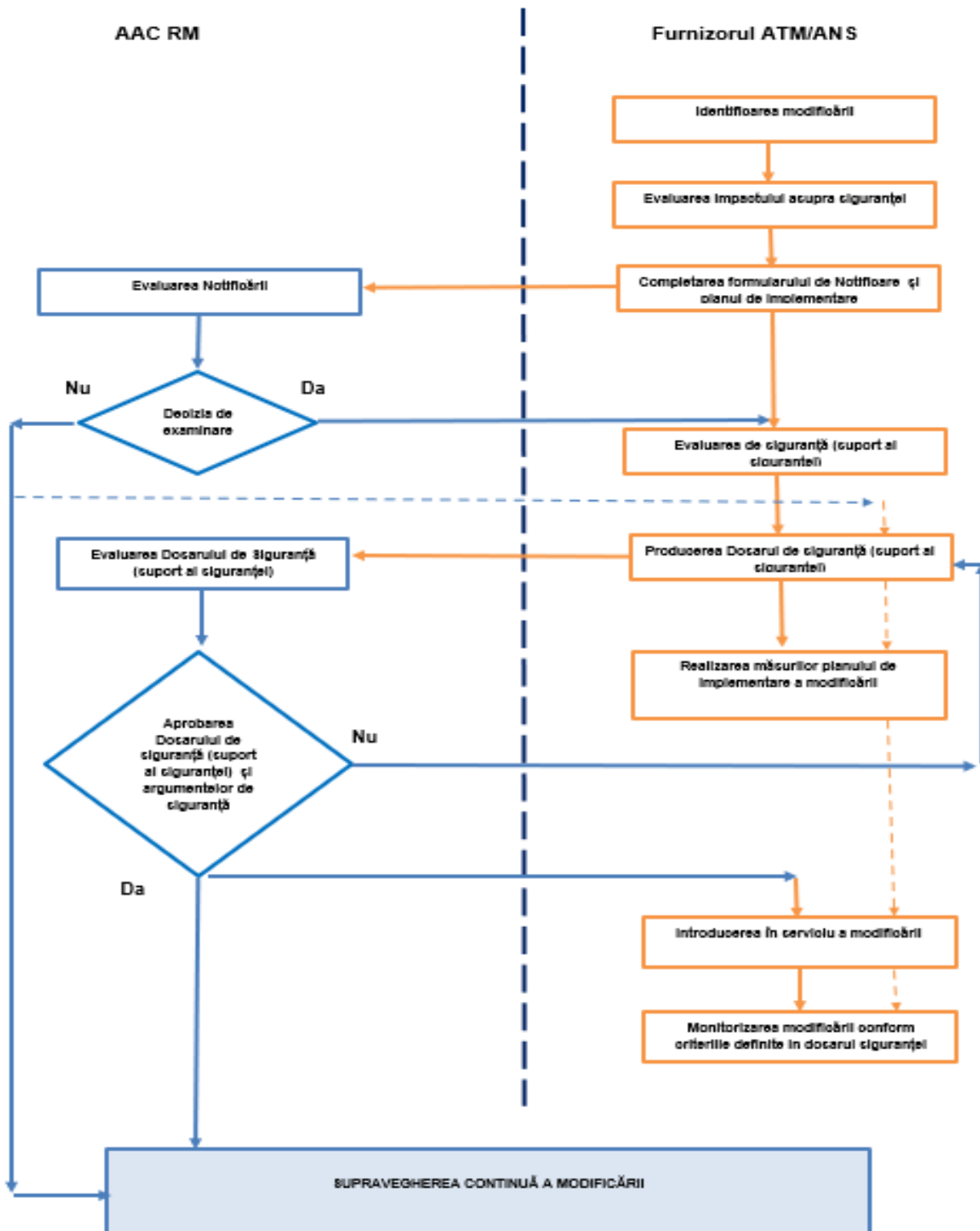
	Supravegherea continuă a furnizorilor de servicii ATM/ANS	AAC
		PIAC- SCFATMANS
		19

(c), CC ia act și ulterior, în cadrul inspecțiilor de supraveghere verifică respectarea procedurii respective de către furnizorii de servicii, după cum prevede ATM/ANS.AR.C.025 (c) (1) și (2).

SPAȚIU LĂSAT LIBER ÎN MOD INTENȚIONAT

Anexa nr.1 Diagrama procesului de implementare și supraveghere a modificării în sistemul funcțional

	Supravegherea continuă a furnizorilor de servicii ATM/ANS	AAC
		PIAC- SCFATMANS
		21

Anexa nr.2 Notificarea modificării în sistemul funcțional ATM /ANS (NMSFATMANS)

Autoritatea Aeronautică Civilă a Republicii Moldova

Formular AAC-NMSFATMANS

Notificarea Modificării Aduse Sistemului Funcțional

1. Titularul/ Solicitantul Aprobării		
1.1 Numele organizației		
1.2 Referința certificatului de autorizare		
1.3 Emis de		
1.4 Persoana de contact (responsabilă pentru această notificare)	Titlul (Dnul/Dna)	
	Nume	
	Prenume	
	Funcția	
	Telefon	
	E-mail	
2. Identificarea Notificării		
2.1 Referința notificării		
2.2 Denumirea modificării		
2.3 Data primei submiteri		
3. Modificările propuse sistemului funcțional		
3.1 Descrierea generală		
Scopul modificării		
Justificarea modificării (inclusiv factorii care au declanșat modificarea)		
Termenii planificați pentru introducerea în serviciu a modificării		

3.2 Modificări în elementele sistemului funcțional

Modificare a echipamentului (hardware/software)	
Modificare a procedurilor	
Modificare a resurselor umane	

3.3 Evaluarea (în Suportul) Siguranței

Evaluarea inițială utilizată pentru modificare	☐ Evaluarea inițială a siguranței (pentru furnizorii serviciilor ATS) ☐ Evaluarea inițială în suportul siguranței (pentru ceilalți furnizori de servicii)
Nivelul de severitate determinat pentru potențialele consecințe legate de pericolele generate de modificarea propusă.	
Nivelul de complexitate/familiarizare determinat pentru modificarea propusă	
Implementarea modificării afectează alți furnizori de servicii ATM/ANS?	☐ Da ☐ Nu
Implementarea modificării afectează alți agenți aeronautici sau organizații din domeniul aviației?	☐ Da ☐ Nu
Este o entitate, diferită de titularul/solicitantul aprobării, responsabilă de perfectarea Dosarului de Siguranță asigurare?	☐ Da ☐ Nu

3.4 Serviciile/Funcțiile afectate de introducerea unei modificări în sistemele funcționale

☐ Servicii de Trafic Aerian (ATS)	☐ Servicii de Date (DAT)
☐ Managementul Fluxului de Trafic Aerian (ATFM)	☐ Servicii Meteorologice (MET)

Supravegherea continuă a furnizorilor de servicii ATM/ANS

AAC

PIAC- SCFATMANS

23

☐ Managementul Spațiul Aerian (ASM)	☐ Servicii de Comunicație, Navigație și Supraveghere (CNS)
☐ Servicii de Informare Aeronautică (AIS)	☐ Servicii de proiectare a procedurilor de zbor (FPD)
☐ Funcții ale rețelei ATM	

3.5 Descrierea impactului modificării asupra serviciilor/funțiilor afectate de modificarea propusă

3.6 Lista agenților aeronautici afectați de introducerea unei modificări în sistemele funcționale

3.7 Descrierea impactului modificării asupra agenților aeronautici afectați de modificarea propusă

4. Lista documentelor anexate la această notificare	
Lista documentelor	

5. Declarația și Semnătura		
Declar că am capacitatea legală de a transmite această notificare către AAC și că toate informațiile furnizate în acest formular de notificare sunt corecte și complete.		
Data/Locul	Numele și poziția din cadrul organizației	Semnătura

Supravegherea continuă a furnizorilor de servicii ATM/ANS

AAC

PIAC- SCFATMANS

24

<p>Autoritatea Aeronautică Civilă a Republicii Moldova</p> <p>Bd. Dacia 80/2, MD-2026 Chișinău, Republica Moldova, e-mail: info@caa.gov.md</p>	<p>Expediat prin e-mail</p>	

Anexa nr.3 Matricea și criteriile pentru luarea deciziei de examinare a modificării

Complexitatea / familiarizarea	4	4	8	12	16
	3	3	6	9	12
	2	2	4	6	8
	1	1	2	3	4
		1	2	3	4
		Severitatea posibilelor consecințe			

SEVERITATEA POSIBILELOR CONSECINȚE	Efectul asupra siguranței / serviciului / funcției	Nivelul
FOARTE RIDICATĂ	Pierderi de vieți omenești sau daune catastrofale aduse infrastructurii și echipamentelor	1
RIDICATĂ	Nerespectarea standardelor/cerințelor aplicabile de siguranță sau pierderea sistemelor/serviciilor/funcțiilor ATM critice, care necesită aplicarea completă a procedurilor de urgență	2
MEDIE	Abatere temporară de la standardele/cerințele aplicabile de siguranță sau pierderea parțială a sistemelor/serviciilor/funcțiilor ATM critice, care necesită aplicarea parțială a măsurilor de urgență	3
JOASĂ	Poate fi necesară o anumită abatere de la operațiunile normale/de rutină	4

Complexitatea / familiarizarea	Nivelul
Sunt afectate mai mult de 2 elemente ale sistemului funcțional, multe părți interesate sunt implicate și/sau modificări similare nu au fost făcute ultimii 5 ani, sau nu au fost niciodată făcute înainte	1
Sunt afectate până la 2 elemente ale sistemului funcțional, doi sau mai mulți furnizori de servicii sau agenți aeronautici sunt implicați și/sau modificări similare s-au făcut în ultimii 5 ani	2
Este afectat 1 element al sistemului funcțional, este implicat doar 1 furnizor de servicii sau 1 agent aeronautic și/sau o schimbare similară a fost făcută în ultimii 3 ani	3
Este o modificare foarte simplă și/sau de rutină, fără afectarea sau implicarea altor furnizori de servicii și/sau agenți aeronautici	4